

1. เรื่องทั่วไปของระเบียบการติดฉลาก

1. อาหารเพื่อการบริโภคแบบพิเศษ (food for special dietary use) คืออะไร ?

• อาหารเพื่อการบริโภคแบบพิเศษ หมายถึง อาหารที่แปรรูปหรือผลิตขึ้นเป็นพิเศษเพื่อตอบสนองต่อข้อกำหนดเฉพาะทางโภชนาการ เพื่อตอบสนองต่อเงื่อนไขเฉพาะทางกายภาพหรือสรีรวิทยา และ/หรือโรคและความผิดปกติเฉพาะซึ่งได้แสดงไว้

ส่วนประกอบของอาหารเหล่านี้จะแตกต่างจากส่วนประกอบของอาหารทั่วไป อย่างเป็นนัยสำคัญ การติดฉลากอาหารเพื่อการบริโภคแบบพิเศษนี้ จะต้องเป็นไปตามที่กำหนดไว้ในระเบียบข้อบังคับฉบับปรับปรุงแก้ไขหรือกฎหมายอื่นๆของฮ่องกง ซึ่งรวมถึงพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการโฆษณาทางการแพทย์ที่ไม่พึงปรารถนาด้วย

2. หากมีการเห็นที่สารอาหารเป็นพิเศษบนหีบห่อบรรจุภัณฑ์นั้นแล้ว จะถือว่าเป็นการกล่าวอ้างทางโภชนาการหรือไม่ ?

• ภายใต้ระเบียบข้อบังคับฉบับปรับปรุงแก้ไขนี้ การกล่าวอ้างทางโภชนาการ หมายถึงการแสดงข้อความใดๆก็ตามที่ระบุ ชี้แนะ หรือบ่งบอกเป็นนัยให้ทราบว่าอาหารนั้นมีคุณสมบัติทางโภชนาการใดเป็นพิเศษ ทั้งนี้การพิจารณาว่าการแสดงข้อความใดว่าเป็นการกล่าวอ้างทางโภชนาการ จะต้องพิจารณาเป็นกรณีๆ ไป หากการแสดงข้อความนั้นชี้แนะหรือบ่งบอกเป็นนัยให้ทราบว่าอาหารนั้นไม่มีพลังงาน หรือสารอาหารแต่ละประเภทที่สูงหรือต่ำแล้ว ถือว่าเป็นการกล่าวอ้างอิงทางโภชนาการ

3. คำว่า “no MSG”, “no hydrogenated oil”, “caffeine-free”, “with electrolytes”, “less sweet”, “unsweetened”, “sweetened”, “not a significant source of”, “no added” และคำอื่นๆ ที่คล้ายคลึงกัน ถือเป็นกรกล่าวอ้างทางโภชนาการสำหรับระดับของช่องอกหรือไม่ ?

• คำข้างต้นทั้งหมดนี้ไม่ถือเป็นกรกล่าวอ้างทางโภชนาการ นอกจากนี้ คำว่า “not a significant source of” ก็ไม่ถือเป็นคำที่มีความหมายเดียวกับคำว่า “low”, “free” หรือ “zero gram” ซึ่งถือเป็นคำกล่าวอ้างทางโภชนาการ นอกจากนี้ ยังอนุญาตให้ใช้คำว่า “contains phenylalanine” และ “casein free” ตามกฎเกณฑ์ทั่วไปโดยการใช้ คำเหล่านี้ได้จะต้องได้รับการตรวจสอบว่าถูกต้องและไม่ก่อให้เกิดความเข้าใจในทางที่ผิด

สำหรับคำว่า “with vitamin” หรือ “with minerals” นั้น วิตามินหรือเกลือแร่ ที่แสดงรายการไว้จะต้องสอดคล้องกับเงื่อนไขในการกล่าวอ้างที่เกี่ยวข้อง

4. การควบคุมการใช้ฉลากโภชนาการและการกล่าวอ้างทางโภชนาการ สำหรับผลิตภัณฑ์ที่ไม่ได้มีไว้เพื่อจำหน่ายจะเป็นอย่างไร ?

• บุคคลใดก็ตามที่โฆษณาเพื่อจำหน่าย จำหน่าย หรือผลิตเพื่อจำหน่ายซึ่งอาหารบรรจุเสร็จใดๆก็ตามที่ไม่มีกรระบุข้อมูลโภชนาการที่จำเป็นหรือมีกรกล่าวอ้างทางโภชนาการที่ไม่เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด จะถือว่าดำเนินการฝ่าฝืนกฎหมาย สำหรับผลิตภัณฑ์อาหารที่ไม่ได้มีไว้เพื่อจำหน่ายแต่มีไว้เพื่อการโฆษณานั้น จะถือเป็นกรกระทำที่ฝ่าฝืนกฎหมายได้หากบุคคลนั้นโฆษณาเพื่อจำหน่ายซึ่งอาหารบรรจุเสร็จและในโฆษณานั้นมีกรกล่าวอ้างทางโภชนาการที่ไม่เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด

5. เนื้อหาในการกล่าวอ้างทางโภชนาการสำหรับอาหารแข็งและอาหารเหลว จะแตกต่างกันออกไปตามสารอาหารแต่ละประเภท จะสามารถจำแนกประเภทของอาหารกึ่งของแข็งและอาหารที่ผสมกันระหว่างอาหารแข็งกับอาหารเหลวได้อย่างไร ?

- สำหรับการจำแนกประเภทของอาหารตามเนื้อหานั้นควรพิจารณาตามสถานะที่จำหน่าย เช่น ไอศกรีมมีสถานะเป็นอาหารแข็งเมื่อจำหน่าย ดังนั้น การอ้างกล่าวทางโภชนาการสำหรับไอศกรีมจึงควรเป็นไปตามเนื้อหาคที่กำหนดไว้สำหรับอาหารแข็ง การอ้างกล่าวทางโภชนาการสำหรับอาหารกึ่งของแข็ง (เช่น โยเกิร์ต คัสตาร์ด) และอาหารที่ผสมกันระหว่างอาหารแข็งกับอาหารเหลว (เช่น ซุป ข้าวต้ม โจ๊ก) ควรเป็นไปตามเนื้อหาคที่กำหนดไว้สำหรับอาหารแข็ง

อย่างไรก็ตาม สำหรับผลิตภัณฑ์บางประเภท เช่น นมผงซึ่งจะต้องมีการนำไปผสมน้ำก่อนการบริโภค ดังนั้นการกล่าวอ้างจึงควรเป็นไปตามเนื้อหาคในการกล่าวอ้างทางโภชนาการที่ใช้สำหรับสถานะหลังการผสมตามขั้นตอนที่ระบุไว้บนหีบห่อบรรจุภัณฑ์ และขั้นตอนในการเตรียมอาหารก็ควรชี้แจงไว้อย่างชัดเจนด้วย

6. ระเบียบข้อบังคับนี้ครอบคลุมกล่าวอ้างที่เป็นภาษาอื่นนอกเหนือจากภาษาจีนและภาษาอังกฤษด้วยหรือไม่ ?

- ครอบคลุม

7. ข้อกำหนดทางด้านภาษาสำหรับข้อมูลที่ระบุในฉลากโภชนาการคืออะไร ?

- ข้อมูลของสารอาหารในฉลากโภชนาการนั้น ควรเป็นภาษาอังกฤษ ภาษาจีน (แบบง่ายหรือแบบดั้งเดิม) หรือทั้ง 2 ภาษาควบคู่กัน แต่ตัวเลขจะต้องแสดงเป็นเลขอาร

8. แคลซูลและยาเม็ดที่บรรจุสารอาหารอยู่ภายในนั้นถือเป็นยาหรืออาหาร ?

- แคลซูลบรรจุวิตามินและเกลือแร่นี้ถือว่าเป็นเภสัชภัณฑ์ ไม่ใช่อาหาร จึงอยู่ภายใต้การควบคุมกำกับดูแลของกฎหมายฉบับอื่น

9. กรดไขมันชนิดทรานส์จากแหล่งธรรมชาตินี้ไม่รวมอยู่ในข้อกำหนดในการใช้ฉลากใช้หรือไม่ ?

- ในระเบียบข้อบังคับฉบับปรับปรุงแก้ไขนั้น กรดไขมันชนิดทรานส์หมายถึงผลรวมของกรดไขมันไม่อิ่มตัวทั้งหมดซึ่งมีพันธะคู่ทรานส์แบบไม่รวมอย่างน้อย 1 คู่

ซึ่งโดยพื้นฐานแล้ว จะเป็นไปตามคำจำกัดความของกรดไขมันชนิดทรานส์ที่ระบุไว้ในคำแนะนำด้านการใช้ฉลากโภชนาการของ Codex แต่กรดไขมันชนิดทรานส์ที่รวมกันจากแหล่งทางธรรมชาติและทางอุตสาหกรรมจะไม่รวมอยู่ในคำจำกัดความนี้ อย่างไรก็ตาม หากอาหารมีกรดไขมันชนิดทรานส์ที่ไม่รวมกันแล้ว ไม่ว่าจะมาจากแหล่งใดก็ตาม ต้องแสดงไว้ในฉลากอาหาร

10. การทำฉลากโภชนาการสำหรับผลิตภัณฑ์หลายชิ้นที่บรรจุหีบห่อและจัดจำหน่ายเป็นหีบห่อเดียวกัน ทำได้อย่างไร? หากหีบห่อบรรจุภัณฑ์ที่มีขนาดเล็กหลายชิ้นถูกบรรจุไว้ในหีบห่อที่มีขนาดใหญ่กว่าแล้ว จะต้องใช้ฉลากแบบใด ?

- หากผลิตภัณฑ์แต่ละชิ้นที่บรรจุไว้ในหีบห่อเดียวกันนั้นมีความแตกต่างกัน อาจใช้ทางเลือกดังต่อไปนี้ได้

- (1) ใช้ฉลากโภชนาการแยกกันสำหรับผลิตภัณฑ์แต่ละชิ้นในหีบห่อ

- (2) ใช้ฉลากรวมกัน (เช่น ใช้ฉลากโภชนาการเดี่ยวแต่รวมข้อมูลเกี่ยวกับสารอาหารทั้งหมดไว้เป็นคอลัมน์แยกกันสำหรับแต่ละอย่าง) หากผลิตภัณฑ์หลายชิ้นนั้นมีธรรมชาติที่คล้ายคลึงกัน (เช่น ซ็อกโกแลตที่มีหลายรส) แล้ว สารอาหารที่แตกต่างกันนั้นจะมีความคล้ายคลึงกัน และมีแนวโน้มว่าบุคคลหนึ่งจะรับประทานผลิตภัณฑ์หลายชิ้นนั้นในคราวเดียว ดังนั้นฉลากที่ใช้จึงจะต้องมีข้อมูลโภชนาการหนึ่งชุดที่อยู่บนพื้นฐานของน้ำหนักโดยเฉลี่ยของผลิตภัณฑ์หลายชิ้นนั้นรวมกันทั้งหมด

- สำหรับอาหารที่บรรจุในหีบห่อขนาดเล็กใส่ไว้ในหีบห่อที่ใหญ่กว่านั้น หากหีบห่อที่ใหญ่กว่านั้นได้จำหน่ายแล้ว ก็ควรใช้ฉลากให้สอดคล้องกับระเบียบข้อบังคับว่าด้วยอาหารและยา (ส่วนประกอบและการใช้ฉลาก)

11. อาหารบรรจุเสร็จบางประเภทที่วางจำหน่ายในช่องกึ่งนั้นมีข้อมูลโภชนาการอยู่แล้ว จึงอยากทราบว่าข้อมูลโภชนาการนั้นจะสามารถนำไปใช้โดยตรงได้หรือไม่?

- เนื่องด้วยแต่ละประเทศต่างก็มีการใช้คำจำกัดความสำหรับสารอาหารที่ระบุในฉลากของผลิตภัณฑ์อาหารที่แตกต่างกัน ผู้ขายและผู้นำเข้าจึงควรมีข้อมูลเกี่ยวกับระบบการใช้ฉลากโภชนาการที่ใช้กันในช่องกึ่งด้วย ทั้งนี้ผู้ขายและผู้นำเข้าจะต้องเป็นผู้รับผิดชอบในการยืนยันถึงความเกี่ยวข้องและความถูกต้องแม่นยำของข้อมูลที่ได้รับจากผู้ผลิตในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสารอาหารที่ปรากฏในผลิตภัณฑ์อาหารนั้น

2. เรื่องการตรวจวิเคราะห์สารอาหาร

2.1 ทัวไป

12. จะทราบได้อย่างไรว่าในอาหารบรรจุเสร็จนั้นมีสารอาหารใดอยู่บ้าง? รัฐบาลช่องกึ่งจะใช้กระบวนการใดในการทดสอบสารอาหารเหล่านั้น ?

- การทดสอบสารอาหารทางห้องปฏิบัติการเป็นหนึ่งในวิธีที่ดีที่สุดในการที่จะทราบถึงปริมาณของสารอาหารที่มีอยู่ในอาหารบรรจุเสร็จนั้น การให้บริการทดสอบทางการพาณิชย์มีไว้เพื่อวิเคราะห์สารอาหารที่มีอยู่ในอาหารบรรจุเสร็จ ในการที่ CFS ซึ่งเป็นหน่วยงานรับผิดชอบเรื่องนี้ของรัฐบาลช่องกึ่งจะตัดสินใจเลือกใช้วิธีการใดมาทดสอบนั้นจะคำนึงถึงพัฒนาการล่าสุดของกรรมวิธีในการทดสอบ ขณะนี้นำวิธีการของ AOAC มาปรับใช้ในการทดสอบปริมาณสารอาหาร